

Kotipalvelut kuntoon

KOTIPALVELUT KUNTOON

Olemme Suomessa onnistuneet yhteisessä tavoitteessamme, mahdollisuudesta nauttia terveistä ja laadukkaista elinvuosista yhä pidempään. Toisalta olemme Euroopan nopeimmin ikääntyvä kansakunta. Läkkaistä ihmistä suurin osa, lähes miljoona henkilöä, elää arkeaan itsenäisesti. Läkkaan hyvä arki muodostuu oman kodin ja tutun ympäristön lisäksi läheisistä ihmisistä, sosiaalisista verkostoista ja merkityksellisestä tekemisestä.

Vanhuspalvelujen järjestämisestä vastaavat kunnat, mutta niitä tuottavat myös yritykset ja järjestöt.

Vanhusten kotipalveluja, kuntoutus-, palveluasumis- ja muita ikääntyneille suunnattuja palveluja tarjoavat yritykset ovat merkittävä voimavara palvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä.

Tiesitkö, että yritykset ja järjestöt tuottavat keskimäärin 30 prosenttia sosiaalipalveluista. Asumispalveluista ne tuottavat lähes puolet ja kotipalveluista noin 18 prosenttia. Suurin osa yrityksistä on pieniä, paikallisesti ja alueellisesti toimivia palveluntuottajia.

OIKEAT PALVELUT OIKEAAN AIKAAN

Erilaiset palvelut, kuten kuntoutusjaksot iäkkäälle ihmiselle ja omaishoitajalle auttavat arjessa pärjäämisessä. Palvelujen tarve on arvioitava aina ensin. Yhdessä tehdyn palvelusuunnitelman on katettava palvelujen kokonaisuus. Jotta iäkäs ihminen saa tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti, niiden toteutusta on seurattava säännöllisesti. Muutoksia on arvioitava ja palveluista on voitava myös luopua, jos niiden tarve loppuu.

Ikääntyneiden palvelut on suunniteltava monipuolisena kokonaisuutena asiakaslähtöisesti. Kotona asumisen mahdollistaminen on tärkeä strateginen valinta. Se tarkoittaa, että perinteistä laitoshoidoa vähennetään. Samalla lisätään ja monipuolistetaan kotiin annettavia palveluja, asumispalveluja ja muita ikääntyneiden arjessa pärjäämistä edistäviä palveluja.

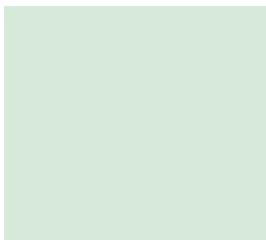
OTETAAN MALLIA

Pyörää ei kannata keksiä uudestaan. Jo nyt kotipalvelujen hyviä käytäntöjä kannattaa siirtää jopa sellaisenaan oman kunnan tai yrityksen toimintaan. Tarvitaan vain uteliaisuutta, tietoa ja päättämistä.

Tiesitkö, että kansalaiset ovat vanhuutensa turvaksi valmiita käyttämään kuukausittain omaa rahaa turvarannekkeeseen 300 €, hoivaan 600 €, ateriapalveluun 800 € ja viriketoimintaan 800 €.

Kotona tai palveluasunnossa teetetyn kotija hoivatyön kustannuksista saa kotitalousvähennyksen. Yritykseltä palveluja ostanut saa vähentää veroistaan yhteensä 45 prosenttia työstä maksamastaan summasta. Vähennys on henkilökohtainen ja sitä voi saada enintään 2000 euroa vuodessa.

Tiesitkö, että vanhusten säännöllisesti käyttämien palvelujen kustannukset olivat vuonna 2011 noin 3,8 miljardia euroa? Siitä kotipalveluihin meni 635, kotisairaanhoidon 350 ja omaishoidon tukeen 107 miljoonaa euroa.

LAAJENNETTUA KOTIHOITOA YMPÄRI VUOROKAUDEN

Heinolan Valolinnassa, Hovi Koti -ryhmään kuuluvassa Villa Ilossa asutaan omissa kodeissa laajennetun kotipalvelun turvin. Palvelut käsittävät asiakkaan tarpeen ja palvelusuunnitelman mukaiset koti-, kotihoito- ja kotisairaanhoidopalvelut. Asukkaalla voi olla sovittuja käyntejä yksilöllisen tarpeen mukaan. Käynnit voivat olla hoidollisia, mutta myös asumisen tukipalvelukäyntejä, kuten siistimistä tai asiointiapua.

Kotihoito on laajennettua, kun asiakkaan luona käydään yli neljä käyntiä vuorokaudessa. Tarpeen vaatiessa alueellisesti tuotetut palvelut ovat saatavilla ympäri vuorokauden. Laajennettu kotipalvelu on turvallinen vaihtoehto raskaammille palvelumuodoille esimerkiksi silloin, kun asiakas ei ole vakavasti muistisairas.

ASIAKAS VALITSEE

Jyväskylän kaupunki otti omaishoidon ja vanhusten kotihoidon palvelusetelin käyttöön vuonna 2004. Määräraha oli 60 000 euroa, ja yksityisiä palveluntuottajia oli mukana kolme. Nyt palveluteli on käytössä 12:ssa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelussa. Palveluseteliyhteistyötä tehdään nyt myös kotona asumisen tukemisessa sekä ympärivuorokautisessa palveluasumisessa.

Sosiaali- ja terveyspalveluja palvelusetelillä tuotavia yrityksiä toimii Jyväskylässä yli 260. Kaupunki käyttää palveluseteliin lähes 10 miljoonaa euroa ja laskee säästävänsä palvelusetelillä vuositasolla noin 2 miljoonaa euroa. Asiakastytyväisyyskyselyn mukaan kotihoidon, omaishoidon ja tukipalvelun palveluseteliasiakkaista 93 prosenttia oli tyytyväisiä palvelusetelillä saamaansa palveluun. Yli 80 prosenttia käyttäjistä kokee sen tukevan kotona asumista.

AVAIN PALVELUIHIN – KOTITORI

Kotitori on Tampereen kaupungin neuvonta- ja palvelupiste ikäihmisten kotona asumisen tueksi. Kotitori antaa tietoa kotihoidosta ja muista vanhustenhuollon palveluista. Kotitori tarjoaa tietoa sekä kaupungin omista että yksityisen sektorin tuottamista palveluista ja niiden hinnoista. Kotitorin palveluntuottajiksi on rekisteröitynyt lähes 130 yritystä ja järjestöä.

Kotitorin kautta järjestyy asiakkaan palvelutarpeen arviointi. Arvioinnin perusteella tehdään yhdessä asiakkaan kanssa päätös palvelutarpeista sekä suunnitellaan parhaat vaihtoehdot julkiset, yksityiset ja yhdistysten ja vapaaehtoistoimijoiden palvelut huomioiden.

VANHUKSEN KOTONA PÄRJÄÄMINEN TURVATAAN YHTEISTYÖSSÄ

Noin 90 prosenttia 75 vuotta täyttäneistä ihmisistä asuu kotona, ja reilut kymmenen prosenttia heistä saa säännöllistä kotihoitoa. Tulevaisuuden suurin haaste on varmistaa, että vielä suurempi osuus ikäihmisistä voi turvallisesti asua kotonaan terveyttä ja hyvinvointia edistävien palvelujen turvin.

Yhdistämällä julkisen ja yksityisen sektorin osaaminen voidaan luoda riittävät ja tarpeenmukaiset julkiset palvelut ikääntyneille.

Ikääntyneiden toimintakykyä edistävä ja kotona elämistä tukeva palvelujärjestelmä rakennetaan kumppanuudella. Onnistuaksemme tarvitsemme avointa ja ennakkoluulotonta asennetta sekä yhteistyötä ja luottamusta.

Monipuolisuus
palvelutuotannossa varmistaa
laadukkaita
palveluita – yhdessä
onnistumme, jos
niin haluamme.

Kotipalvelut kuntoon yhteistyössä

- **Sosiaali- ja terveysministeriö**
www.stm.fi
- **Työ- ja elinkeinoministeriö**
www.tem.fi
- **Suomen Kuntaliitto**
www.kunnat.net
- **Suomen Yrittäjät**
www.yrittajat.fi
- **Terveys- ja Sosiaalialan Yrittäjät**
www.tesory.com
- **Sosiaalialan Työnantajat**
www.sosiaaliala.fi
- **Terveyspalvelualan Liitto**
www.terveyspalvelut.fi
- **Kuntoutuksen Toimialayhdistys**
www.ktay.fi

Suunnittelu

ja taitto: Up-to-Point Oy

Painotyö: Edita Prima Oy
8/2014

Kuvat: Pixmil Oy
Shutterstock

Paperi PEFC Edisilk 150 g

www.tem.fi/Kotipalvelutkuntoon